

AULUSAL PAMUK KONSEYİ
5. ULUSAL PAMUK ZİRVESİ
SONUÇ BİLDİRGESİ

“Tohumdan Hazır Giyim’e Yerli Pamuk”

13 Nisan 2019

KAHRAMANMARAŞ

Konseyimizin geleneksel Ulusal Pamuk Zirvelerinden beşincisini sektörümüzün üretici, tüccar , sanayici, araştırma ve meslek kuruluşları temsilcilerinin ve ilgili bakanlıklarımız yöneticileri ve uzmanlarının katılımı ile gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Zirvede planlandığı gibi, ülkemiz pamukçuluğunun sorunları tohumdan hazır giyime yerli pamuk değer zincirinde yer alan bütün kesimlerin bakış açılarından ele alınıp değerlendirilmiş ve çözüm önerileri ortaya konmuştur. Ayrıca bakanlığımızın bu sorunlara yaklaşımı, çözüm için yapılanlar ve sektörümüzün ülke ekonomisine katkısının daha da geliştirilmesi için yapılması planlananlar dile getirilmiştir.

Zirvede pamuk tarımı, pamuklu tekstil ve hazır giyim sanayilerinde sürdürülebilirliğin sağlanması konularında yapılan görüşmelerde şu sorunlar öne çıkmış ve bunların çözümü için aşağıda sıralı önerilerde fikir birliğine varılmıştır:

Yerli pamuk üretimimizde sürdürülebilirliğinin sağlanması:

- Yerli pamuk üretimimizde maliyetler, girdi fiyatlarının ve kredi faizlerinin yüksekliği, çok parçalı ve küçük arazilere sahip işletmeler vb nedenlerden ötürü, diğer ülkelere kıyasla çok yüksektir. Bunu dengelemek üzere, ABD ve Çin başta olmak üzere bir çok pamuk ülkesinde olduğu gibi, **ülkemizdeki pamuk destekleri de, her yıl enflasyon oranında artırılarak, sürdürülmelidir.** Bu destek, tekstil sanayimizin pamuk ihtiyacını karşılamak üzere geliştirilmesi ihtiyacı bir yana, mevcut üretimin sürdürülebilmesi için de elzemdir.

- Üretim maliyetinin artmasına neden olan bir diğer husus, aynı zamanda önemli sosyal ve çevresel kayıplara da yol açan **aşırı gübre, ilaç ve su kullanımınıdır**. Bu kayıpların önlenmesi için **bütün pamuk bölgelerinde kapsamlı ve planlı, eğitim ve yayım faaliyetleri başlatılmalı**, ayrıca üreticilerin, süreçlerinde bu tür faaliyetleri barındıran **İPUD (İyi Pamuk Uygulamaları Derneği-BCI), Organik Pamuk vb projelere katılımı teşvik edilmelidir**.
- Destekleme için öngörülen **“Münavebe koşulu”** toprak verimliliğinde beklenen iyileşmeyi sağlayamayacağı gibi, pamuk üretiminde önemli azalmalara neden olacak, bunun sonucunda ülkemiz ekonomisinde ciddi kayıplar ortaya çıkacaktır. **Mevcut pamuk alanlarında ekonomi, çevre ve sosyal anlamda pamuğa eşdeğer bir ürün seçeneği bulunmadığı için, söz konusu münavebe koşulu pamuk özelinde yeniden değerlendirilmelidir**.
- Üretimde sağlanan ürün kalitesi hasat öncesi defolyant uygulaması, hasat ve hasat sonrası taşıma ve depolama ve nihayet çırçırılama işlemlerindeki dikkatsizlik, bilgisizlik, teknik ve ekonomik yetersizlik vd nedenlerle kısmen ya da büyük ölçüde yitirilmekte; dahası olarak anılan ve iplikten giysiye uzanan süreçte çok büyük kayıplara neden olan yabancı madde bulaşması sorunu (Kontaminasyon) oluşabilmektedir. Bu kayıpları önlemek üzere,
  - Eğitim ve yayım faaliyetlerine önem verilmeli,
  - Çırçır işletmeleri günümüz ihtiyaçları doğrultusunda yenilenmeli, mevcut çalışma usul ve esasları gözden geçirilerek güncellenmeli,
  - İşletmelerin ön temizleme ve kurutma üniteleriyle donatılmaları, ayrıca depolama kapasitelerinin işledikleri ürün miktarı ve çeşitliliğine uygun hale gelmesi sağlanmalıdır.
- Tarla veriminde sağlanan gelişmeler büyük ölçüde yerli tohumculuğumuzdaki Ar-Ge çalışmalarının ürünüdür. Bu gelişmeyi artarak sürdürmek ve yurt dışına yaymak için **yerli tohumculuğumuz teşvik edilmelidir**.

- Pamuk üreticilerinin en büyük sorunu ürünlerini büyük çoğunlukla ve fiyat tahmini yapamadan hasat zamanında satmak zorunda kalmasıdır; sorunun çözümü için **Lisanslı Depoculuğun hızla yaygınlaştırılması** gerekmektedir. Bu amaçla;
  - **Üreticilerin destek başvuru dosyalarında Müstahsil Makbuzlarının yanı sıra ELÜS (Elektronik Ürün Senedi) makbuzlarının da geçerli kılınmalı,**
  - **Tarım Satış Birliklerinin de destek kapsamına alınmalı,**
  - **Çırçır fabrikalarının lisanslı depolara koydukları ürünlere analiz desteği verilmelidir.**
- İklim değişikliğinin getirdiği belirsizliklere karşılık ürün verimi ve kalitesinin korunması için pamuk hasadının olabildiğince kısa sürede tamamlanması gerekmektedir. Mevcut Pamuk Toplama Makineleri parkımız ne yazık ki, bunu sağlayacak kapasiteye sahip bulunmamaktadır. **Mevcut makine parkını geliştirmek üzere ikinci el ithalatındaki sınır 10 yaş'a çıkarılmalı, muhtemel teknik ve ekonomik ömrünü doldurmuş makine girişini önlemek üzere, ithal makinelerin ağır revizyona tabi tutularak yenilenmiş olmaları ve bunun yetkili kurumlarca tevsiki zorunlu kılınmalıdır.**
- Ülkemiz tarım işletmelerinin çok parçalı ve küçük arazilere sahip olması gerçeğinden hareketle, bu işletmelerin makinalı hasadın teknik ve ekonomik üstünlüklerinden yararlanabilmelerini sağlamak üzere, **Makinelili Hasat Müteahhitliği teşvik edilmelidir.**
- İş güvenliği ve çocuk işçi çalıştırılması sosyal açıdan sürdürülebilirliği sağlamada büyük öneme sahip tehditlerdir. Bu tehditlerin önlenmesi için **İPUD (İyi Pamuk Uygulamaları Derneği-BCI) vb sertifikasyon programları teşvik edilmelidir.**

Tekstil Sanayimizde sürdürülebilirliğinin sağlanması:

- Son 3 yıldır ülkemizde yaşanan ekonomik sıkıntılar tüm sektörlerle yansımış, tekstil ve hazır giyim sektörleri de bu sıkıntılardan en çok etkilenenler arasında yer almıştır.

- Buna rağmen, tekstil ve hazır giyim sektörleri 2018 yılında 28 milyar dolar ihracat ve %17 lik pay, ayrıca 21 milyar dolar cari fazla ve yarattığı sınıai istihdam ile ülkemiz ekonomisindeki 1. sıradaki yerini korumaya devam etmiştir.
- Kısa vadede, jeopolitik ve ekonomik risklerin yaratmış olduğu finansal sıkıntılar üretici, çırçır işletmecisi ve sanayiciden oluşan zincirin üzerinde giderek daha fazla baskı oluşturmaktadır.
- Uluslararası markaların gücü arttıkça tekstil ve hazır giyim sektörleri üzerindeki fiyat baskısı artmaktadır.
- Diğer taraftan sanayicinin üretimde kullandığı birçok girdide üreticilerin tekelleşmesi önemli bir sıkıntı kaynağı olmaktadır.
- **Türkiye ile Pakistan arasında muhtemel bir Serbest Ticaret Anlaşması (STA) tekstil ve hazır giyim sektörü üzerindeki en büyük tehdit konumundadır.** Olası bir STA sonrasında, ek vergilerin de sınırlanacak olması nedeniyle Türk üreticilerin Pakistan'a karşı rekabet etme şansı kalmayacak, önemli üretim ve istihdam kayıpları yaşanacaktır. Ayrıca, Çin menşeli bir çok ürün de trafik sapması yaratacak şekilde Pakistan üzerinden ülkemize rahatlıkla girebilecek; Ek Vergi kararları ertesinde elde edilen kazanımların önemli kısmı kaybedilecektir. **STA'nın bu tedbirleri bertaraf etmemesi için ek vergi ve damping'e tabi ürünlerin STA kapsamı dışında tutulması büyük önem arz etmektedir.**
- Tüketicilerin ve dolayısıyla markaların sürdürülebilirlik ve takip edilebilirlik ile ilgili talepleri büyük ivme kazanmaktadır.
- **Geri dönüşüm (recycle)** hammaddeler ile üretilmiş olan ürünlere talep hızla artmaktadır.
- Pamuk üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanması anlamında olumsuz çalışma koşullarının mevcudiyeti ve özellikle tarımda muhtemel çocuk işçiliğinin kullanımı riskleri sanayicilerimiz tarafından Türk pamuğunun dış pazarlardaki imajını lekeleyebilecek büyük bir tehdit olarak görülmektedir.
- Sanayicilerin Türk pamuğu ile ilgili şikayetlerinin başında kontaminasyon sorunu gelmekte; ayrıca bunun üretimin sürdürülebilirliği için de çok önemli bir tehdit olduğu ve acilen çözülmesi gerektiği dile getirilmektedir.

Kontaminasyon şikayetleri içinde en çok dile getirilen gübre çuvalı kaynaklı kirliliğin kökten çözümü sürecinde öncelikle mineral gübre ambalajı olarak polipropilen örgü çuvalların yasaklanması ve bunların yerine düz ve koyu renkli (siyah, koyu mavi ve koyu sarı gibi) kullanılması acil ve geçici bir tedbir olarak önerilmektedir.

- Türkiye’de üretilen pamuğun miktar ve nitelik yönünden sanayicinin talep ettiği düzeye ulaşmadığı katılımcılar tarafından belirtilmektedir.
- Bilinçsiz hasat ve çırçır işletmeciliğinin Türk pamuğunun sahip olduğu üstün lif özelliklerini bozduğunu ve sanayicilerin bu sebeple pamuk ithalatına yönelmek zorunda kaldığına dikkat çekilmektedir.
- Dünya’da GDO’lu pamuk üretiminde giderek artan sorunların GDO’suz Türk Pamuğu için bir fırsat oluşturduğu dile getirilmektedir.

Hazır Giyim Sanayimizde sürdürülebilirliğinin sağlanması:

- **“Organik Pamuk”** üretimde sürdürülebilirliğin **“niş”**, ancak önemli bir parçası olarak öne çıkmaktadır. Üretimine çok zorlu ve maliyetinin çok yüksek olması gelişmesinin önündeki en önemli engellerdir.
- **Hazır Giyim** katma değer ve istihdam olarak dünyanın en önemli sektörlerinin başında gelmektedir.
- **“Atık yönetimi”** sürdürülebilirliğin çok önemli bir süreci olarak öne çıkmaktadır.
- **“Geri Dönüşümlü Üretim”** sürdürülebilirliğin önemli bir aktörü olarak ortaya çıkmış ve hazır giyim sanayisinde uzun zamandır uygulanmakta olan bir üretim yöntemidir. Geri dönüşümlü metotlarla yapılan üretim hammadde kaynaklarının daha etkin kullanılmasını sağlamakla öne çıkmaktadır.
- Hali hazırda ürünlerinde %91 sürdürülebilirliği sağlamış olan ve 2030 yılı itibarıyla ürünlerinde %100 geri dönüşümlü veya sürdürülebilir ürünler kullanılmasını, %100 adil moda erişim ve paydaşlarında da %100 sürdürülebilirliği sağlama vizyonuna sahip küresel Hazır Giyim firmaları bulunmaktadır.

- **“GMO Free Turkish Cotton”** markasının, ülkemiz hazır giyim sanayii için sürdürülebilirliğin çok önemli argümanı olabileceği ifade edilmekte ve bunun hızlı bir şekilde hazır giyim markalarına tanıtılması önerilmektedir.
- Pamukta sürdürülebilirlik adına kamu oyunda **“Pamuk Gerçekleri: Pamuk hakkında yanlış bilinen doğrular”** başlığı altında UPK web sayfasında yeni bir bilgilendirme sekmesi açılacağı bilgisi verildi.
- **Hazır giyimin ülkemiz pamuk sektörünün çok önemli bir parçası olduğu, sektörün bütünü için alınacak karar ve uygulamalarda mutlak surette yer almasının zorunluluğu vurgulandı.**

Ülkemiz pamukçuğunun tohumdan hazır giyime uzanan katma değer zincirinde yer alan bütün sektör temsilcileri ve ilgili Bakanlık yöneticilerinden oluşan, iki yüzü aşan bir katılımı gerçekleştiren 5. Ulusal Pamuk Zirvesinde, memnuniyetle belirtmeliyiz ki, gerek sektörümüzün farklı kesimleri, gerekse sektörümüz ile hükümetimiz yetkilileri arasında sorunlarımızla ilgili tam bir mutabakat vardır. Sorunların çözümünün olmazsa olmaz koşulu ve başarılı sonuçlar elde edilmesi için gerekli sinerjinin temeli olan bu mutabakat sektörümüzün geleceğine umutla bakmamıza neden olmaktadır.

Bizler üretici, tüccar ve sanayici; ülkemiz pamuk sektörünün ayrılmaz birer parçası olarak, **ulusal çıkarlarımızı daima her şeyin üstünde tutarak, “sürdürülebilir yerli üretim” ve “daha müreffeh bir Türkiye”** için, aynı azim ve kararlılıkla çalışacağız.

Daha üretken, daha bereketli, daha çevreci, aydınlık yarınlar temennisiyle arz ediyor, saygılarımızı sunuyoruz.

Bertan Balçık

Ulusal Pamuk Konseyi

Yönetim Kurulu Başkanı